

OBJAVA ZA PRAVNA LICA

OBJAVA ZA PRAVNA LICA I PREDUZETNIKE O ZAKONU O USAGLAŠENOM OPOREZIVANJU INOSTRANIH RAČUNA - FATKA

Sjedinjene Američke Države donele su Zakon o usaglašenom oporezivanju inostranih računa (Foreign Account Tax Compliance Act) (u daljem tekstu: "FATKA propis"), kojim je uveden režim izveštavanja od strane finansijskih institucija po pitanju određenih računa. Cilj tog propisa je da unapredi ispunjavanje poreskih obaveza od strane SAD državljana na međunarodnom nivou.

Srbija je prihvatila primenu FATKA propisa zaključivanjem Sporazuma sa Vladom Sjedinjenih Američkih država. Na osnovu Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih država sa ciljem poboljšanja usaglašenosti poreskih propisa na međunarodnom nivou i primene FATKA propisa (u daljem tekstu „Zakon”), koji je stupio na snagu 04.01.2020., obe zemlje se obavezuju na pružanje međusobne pomoći u vezi sa poreskim propisima sa ciljem poboljšanja usaglašenosti poreskih propisa na međunarodnom nivou zasnovanog na efikasnoj infrastrukturi za automatsku razmenu podataka, odnosno da će obezbediti da finansijske institucije (banke, pružaoci investicionih usluga, osiguravajuća društva itd.) svake godine dostavljaju podatke o svojim klijentima i njihovim računima, a koji su poreski obveznici druge zemlje.

Klijenti koji su rezidenti SAD za potrebe poreskih obaveza

Poreski rezident SAD u Srbiji za potrebe FATKA sporazuma je pravno lice ili druga organizacija koja ima:

- Mesto osnivanja ili organizovanja u SAD ili adresu u SAD;
- Stvarni vlasnik je državljanin SAD ili poreski rezident u SAD.

Dokumenti koji se dostavljaju kao dokaz poreske rezidentnosti izvan SAD

Kada klijent nema indikacije koje ukazuju na rezidentnost u SAD za potrebe poreskih obaveza, u skladu sa gore navedenim, ili nije rezident SAD za potrebe poreskih obaveza, nije neophodno dostavljanje dokumenta o poreskoj rezidentnosti.

Ako klijent ima sedište u Sjedinjenim Državama i klasifikovan je kao Određeno lice iz SAD ili je njegov stvarni vlasnik rezident u SAD za potrebe poreskih obaveza (a vlasnik računa se bavi pasivnim operacijama), smatraće se da njegovi računi podležu izveštavanju u skladu sa Fatca propisom sve dok se ne dokaže suprotno na osnovu dostavljene dokumentacije.

Sva službena dokumentacija izdata od strane ovlašćene državne agencije ili organa može se koristiti za dokazivanje poreske rezidentnosti izvan SAD, pod uslovom da sadrži naziv klijenta i adresu njegovog registrovanog sedišta u jurisdikciji (Zavisnoj teritoriji SAD) u kojoj klijent tvrdi da je rezident za potrebe oporezivanja ili jurisdikciju (ili Zavisnu teritoriju SAD) u kojoj je klijent registrovan ili osnovan.

Ako je stvarni vlasnik rezident SAD za potrebe poreskih obaveza, potrebno je da dostavi dokumente predviđene u Objavi za fizička lica i fizička lica – poljoprivredne proizvođače o Zakonu o usaglašenom oporezivanju inostranih računa – FATKA dostupnoj na sajtu Društva.

Formalni zahtevi u vezi sa dostavljenim dokumentima od strane Pravnih lica

Izjava klijenta o njegovoj poreskoj rezidentnosti u SAD/izvan SAD u obliku privatnog akta sa punom dokaznom snagom može biti poslata Društvu redovnom poštom.

Formalni zahtevi za dokumenta o poreskoj rezidentnosti stvarnih vlasnika u SAD za potrebe poreskih obaveza su isti koji su utvrđeni i za fizička lica u Objavi za fizička lica i fizička lica – poljoprivredne proizvođače o Zakonu o usaglašenom oporezivanju inostranih računa – FATKA.

Svi ostali dokumentarni dokazi koje klijenti dostavljaju kako bi dokazali svoju poresku rezidentnost izvan SAD regulisaće se propisima iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

U slučaju klijenata sa sedišetom u inostranstvu, kada je instrument izdat izvan teritorije ili jurisdikcije Srbije, Društvo može zahtevati od Klijenta da dostavi javni instrument ili dokument overen Apostil pečatom ili overen/odobren od strane diplomatske misije Srbije u inostranstvu.

Osnov za potvrđivanje javnog instrumenta nalazi se u bilateralnim sporazumima između Republike Srbije i drugih zemalja i takođe se zasniva na Haškoj konvenciji za one zemlje koje su je ratifikovale. Spisak tih zemalja nalazi se na internet stranici Ministarstva spoljnih poslova. U slučaju da ne postoji bilateralni sporazum sa zemljom koja izdaje javni instrument niti je ta zemlja ratifikovala Hašku konvenciju, neophodna je potpuna legalizacija stranog instrumenta.

Obaveza dostavljanja Izjave

.

Samo računi koje drže jedan ili više subjekata koji su Određena lica iz SAD, ili koje drže Pasivni NFFE (Pasivni nefinansijski strani entiteti) koji su pod kontrolom jednog ili više Lica koja kontrolišu, koja su državljani ili rezidenti SAD, smatraće se da su Računi koji podležu izveštavanju SAD-u. Pored toga, računi koje drže Finansijske institucije koje ne učestvuju tretiraće se kao računi koji podležu izveštavanju SAD-u za koje se ukupna plaćanja, kako je to opisano u podstavu 1(b) člana 4 Sporazuma, prijavljuju nadležnim organima Srbije.

Klijenti vlasnici novih računa subjekata

Vlasnik novog računa subjekta je klijent koji nema uspostavljen poslovni odnos sa Društvom na dan 30. juna 2014. godine, ali je isti uspostavio najmanje jedan dan nakon 30.06.2014. godine.

Ukoliko je klijent Određeno lice iz SAD, Društvo mora tretirati takav račun kao račun koji podleže izveštavanju SAD-u. U tom slučaju, lična izjava je obavezna.

Ukoliko je vlasnik računa Pasivni NFFE, Društvo mora identifikovati lica koja kontrolišu, kako je to određeno propisima iz oblasti pranja novca i finansiranja terorizma, a takođe mora utvrditi da li je bilo koje takvo lice državljanin ili rezident SAD, a na bazi lične izjave vlasnika računa ili takvog lica. Ukoliko je lice koje kontroliše državljanin ili rezident SAD, Društvo mora smatrati račun kao račun koji podleže izveštavanju SAD-u.

Kako bi odlučilo da li se nefinansijska strana kompanija klasifikuje kao aktivna ili pasivna kompanija, Društvo je dužnoda pribavi izjavu od klijenta, osim ako informacije koje poseduje ili koje su javno dostupne mogu pružiti verodostojan dokaz o aktivnom ili pasivnom statusu klijenta. (Definicija kompanija sa pasivnim aktivnostima navedena je u definicijama na kraju dokumenta)

Izjava mora biti potpisana od strane ovlašćenih zastupnika. U slučaju Određenih lica iz SAD, od klijenta će biti zatražen dokument o njegovoj poreskoj rezidentnosti i Američki PIB pravnog subjekta, a u slučaju Pasivnih nefinansijskih stranih entiteta Američki PIB stvarnog vlasnika.

Društvo se ne može osloniti na ličnu izjavu ili dokumentovani dokaz ukoliko ima saznanje ili ima osnov da zna da lična izjava ili dokumentovani dokaz nisu bili tačni ili pouzdani.

Klijenti koji su dužni da daju izjavu ali to ne učine biće tretirani kao računi koji podležu izveštavanju poreskih organa i njihovi podaci će biti prosleđeni Upravi za sprečavanje pranja novca i Službi internih prihoda.

Izveštavanje Uprave za sprečavanje pranja novca i Službe internih prihoda SAD

Društvo izveštava Upravu za sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu Uprava) o svim licima koja su Određena lica iz SAD ili Pasivni nefinansijski strani entiteti sa najmanje jednim stvarnim vlasnikom koji je državljanin SAD i/ili poreski rezident SAD koji nije državljanin SAD. Društvo će slati godišnje izveštaje Upravi u skladu sa Zakonom, sa podacima predviđenim Zakonom.

Podatke računa klijenata za koje se šalju izveštaji Društvo će poslati Upravi a Uprava će podatke koje je Društvo dostavilo proslediti Službi internih prihoda Sjedinjenih Država (IRS) do 30. septembra iste godine.

Društvo će klijente koji odbiju da dostave izjavu o poreskoj rezidentnosti u SAD i klijente čija poreska rezidentnost u SAD ne može biti definitivno isključena na osnovu njihovih podataka koji su dostupni u evidenciji Društva, smatrati poreskim rezidentima u SAD i Društvo će dostaviti njihove relevantne podatke Upravi.

Ako je stvarni vlasnik bio kvalifikovan kao poreski rezident SAD-a ali okolnosti na osnovu kojih su bili kvalifikovani kao takvi više ne postoje, dužan je da dostavi obaveštenje o ovoj činjenici u roku od 30 dana slanjem odgovarajućih dokaza.

Definicije termina koji se koriste u ovoj Objavi:

„Lice iz SAD“:

Označava državljanina SAD, odnosno fizičko lice rezidenta SAD, partnerstvo ili korporaciju organizovanu u SAD ili u skladu sa zakonima SAD ili bilo koje od njenih saveznih država; trust, ukoliko bi

- (I) sud iz SAD, prema važećem zakonu, mogao da izdaje naloge, ili presude u vezi sa praktično svim pitanjima administriranja tim trustom; i ukoliko bi
- (II) jedno ili više lica iz SAD imali ovlašćenje da kontrolišu sve bitne odluke tog trusta, ili raspolažu imanjem preminulog koji je bio državljanin ili rezident SAD.

Ovaj stav će se tumačiti u skladu sa Kodeksom internih prihoda SAD.

„Određeno lice iz SAD“: fizičko lice koje je državljanin SAD ili poreski rezident SAD, ili pravni subjekt ili druga organizacija organizovana na teritoriji ili u skladu sa zakonima SAD. Sledeći Klijenti ne podležu obavezi izveštavanja u skladu sa Zakonom o FATKA:

Javno kotirane kompanije i njihova afilirana preduzeća:

Javni administrativni organi, administrativni organi ili organizacije;

Neprofitne organizacije iz SAD (neprofitne organizacije izuzete od oporezivanja prema tački 501 Kodeksa internih prihoda SAD);

Penzioni planovi iz SAD (definisani u tački 7701 (a) 37 Kodeksa internih prihoda SAD);

Preduzeća iz SAD koja se bave finansijskim poslovanjem:

banke (kako je definisano u tački 581 Kodeksa internih prihoda SAD);

trustovi za investiranje u nepokretnosti (kako je definisano u tački 856 Kodeksa internih prihoda SAD);

investicione kompanije (kako je definisano u tački 851 Kodeksa internih prihoda SAD, ili one registrovane kod Komisije za hartije od vrednosti i berzu SAD prema Zakonu o investicionim kompanijama (15 USC tačka 80 (a)-64));

trustove izuzete od oporezivanja (kako je definisano u tački 664 (c) i 4947 (a) (1) Kodeksa internih prihoda SAD);

preduzeća registrovana u Sjedinjenim Američkim državama koji trguju hartijama od vrednosti, robom i derivatnim finansijskim instrumentima (uključujući ugovore o uslovnoj glavnici, fjučerse i opcije);

brokeri (kako je definisano u tački 6045 (c) Kodeksa internih prihoda SAD);

trustovi izuzeti od oporezivanja prema planu opisanom u tački 403(b) ili tački 457(g) Kodeksa internih prihoda SAD.

„Pasivni NFFE“: označava svaki NFFE koji nije:

- Aktivni NFFE, ili
- inostrano partnerstvo koje vrši plaćanje poreza po odbitku, ili inostrani poverenički fond koji vrši plaćanje poreza po odbitku, u skladu sa relevantnim propisima Trezora SAD

„Aktivni NFFE“: kompanija koja nije iz SADa koja vrši nefinansijske aktivnosti gde je:

a/ manje od 50% prihoda pasivan prihod i gde NFFE drži manje od 50% aktive u svrhu generisanja pasivnog prihoda (pasivni prihodi uključuju, na primer, kapitalni prihod poput kamate i dividendi);

b/ NFFE javno kotirana kompanija ili je NFFE Povezani subjekat sa nekim subjektom čije su akcije redovno predmet trgovanja na regulisanom tržištu hartija od vrednosti;

c/ NFFE osnovan u Zavisnim teritorijama SAD (Američka Samoa, Komonvelt Severnih Marijanskih Ostrva, Gvam, Komonvelt Portorika, Devičanska ostrva SAD) i svi vlasnici subjekta, kojima se novac uplaćuje, su bona fide rezidenti na toj Teritoriji SAD;

d/ NFFE je strana vlada (osim vlade SAD-a), politički odsek takve vlade (koja, u cilju izbegavanja bilo kakve sumnje, uključuje državu, provinciju, okrug, ili opštinu), ili javni organ koji obavlja funkciju takve vlade, ili njegov politički organ ili organizaciju, ili vlada neke Teritorije SAD, ili neka međunarodna organizacija, ili centralna banka

emitent koja nije centralna banka SAD, ili neki subjekat koji je u potpunom vlasništvu jednog ili više od napred navedenih;

e/ NFFE vrši aktivnosti držanja ili finansiranja u grupi kompanija koja vrši aktivnosti koje nisu finansijske (ne uključujući investicione fondove). NFFE se neće kvalifikovati za ovaj status ukoliko NFFE funkcioniše (ili se drži izvan) kao investicioni fond, kao što je to fond privatnog vlasničkog kapitala, fond preduzetničkog kapitala, fond za otkup putem leveridža, ili investicioni mehanizam čija je svrha da pribavlja ili finansira kompanije, a potom zadrži i poseduje učešće u takvim društvima kao kapitalnu aktivu za investicione svrhe;

f/ NFFE još uvek ne posluje i nema prethodnu istoriju poslovanja, ali je angažovan u obavljanju ne-finansijskih poslova, pod uslovom da se NFFE neće kvalifikovati za ovo izuzeće nakon datuma koji je 24 meseca nakon datuma prvobitnog organizovanja NFFE.

g/ NFFE nije bio Finansijska institucija u poslednjih pet godina i u procesu je likvidacije svoje aktive, ili se reorganizuje u nameri da nastavi ili ponovo započne sa poslovanjem u biznisu različitom od Finansijske institucije;

h/ NFFE je prvenstveno angažovan u finansiranju i hedžingu transakcija zajedno sa, ili za račun Povezanih subjekata koji nisu Finansijske institucije, a ne pruža finansiranje ili usluge hedžinga za bilo koji subjekat koji nije Povezani subjekat, pod uslovom da je grupa bilo kojih takvih povezanih subjekata prvenstveno angažovana u poslovanju koje nije poslovanje Finansijske institucije;

i/ NFFE je „Izuzeti NFFE” kako je to opisano relevantnim propisima Trezora SAD; ili

j/ NFFE ispunjava sve od sledećih zahteva:

- Subjektat je osnovan i posluje u svojoj jurisdikciji prebivališta i to isključivo u religiozne, dobrotvorne, naučne, umetničke, kulturne, sportske, ili obrazovne svrhe; ili je osnovan i posluje u svojoj jurisdikciji prebivališta i profesionalna je organizacija, poslovna unija, trgovinska komora, sindikalna organizacija, poljoprivredna ili hortikulturna organizacija, građanska liga, ili organizacija koja posluje isključivo za promociju socijalnog staranja,
- Subjektat je izuzet od plaćanja poreza na prihod u svojoj jurisdikciji prebivališta,
- Subjektat nema akcionare ili članove koji imaju vlasničko ili korisničko učešće u njegovom prihodu, ili aktivni,
- Zakoni koji se primenjuju u jurisdikciji mesta prebivališta NFFE, ili osnivački dokumenti NFFE ne dozvoljavaju da se bilo koji deo prihoda ili aktive NFFE distribuira, ili upotrebi u korist privatnog lica ili ne-dobrotvornog subjekta, osim u svrhe dobrotvornih aktivnosti NFFE, ili za plaćanje razumne nadoknade za pružene usluge, ili za plaćanje koje predstavlja fer tržišnu vrednost imovine koju je NFFE kupio; kao i

- Zakoni koji se primenjuju u jurisdikciji mesta prebivališta NFFE, ili osnivački dokumenti NFFE, zahtevaju da, nakon likvidacije ili raspuštanja NFFE, sva njegova aktiva bude distribuirana vladinom entitetu ili nekoj neprofitnoj organizaciji, ili konfiskovana od strane vlade jurisdikcije NFFE, ili bilo kog povezanog političkog organa ili organizacije.

Kategorije finansijskih institucija za potrebe FATKA propisa:

a.) **Finansijska institucija Srbije** označava :

- (I) svaku finansijsku instituciju sa sedištem u Srbiji ili organizovanu prema zakonima Srbije, ali ne uključujući filijale te finansijske institucije koje se nalaze van Srbije i
- (II) bilo koju filijalu finansijske institucije koja nije osnovana niti je organizovana po zakonima Srbije ukoliko je ta filijala u Srbiji.

Detaljnije informacije o ostalim kategorijama finansijskih institucija za potrebe FATKA propisa nalaze se u Članu 1. Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih država sa ciljem poboljšanja usaglašenosti poreskih propisa na međunarodnom nivou i primene FATKA propisa.